

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Betreft: Internet consultatie Actualisatie Erkende Maatregelen Lijst (EML)

Amsterdam, 23 September 2022

Geachte Minister,

U heeft eenieder in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 23 september 2022 een reactie te geven op de voorgenomen wijziging van de Omgevingsregeling met in de bijlages VII en XIV de erkende maatregelen voor verduurzaming van het energiegebruik waarmee invulling kan worden gegeven aan de verplichting tot verduurzaming van het energiegebruik.

Als brancheorganisatie van datacenters in Nederland maakt de Dutch Data Center Association (DDA) graag gebruik van die gelegenheid.

Allereerst verzoekt de DDA u de toelichting bij de wijziging van de omgevingsregeling te verduidelijken. Wij lichten dat hierna toe.

In de toelichting en ook in de bijlagen waarin de EML zijn vermeld, wordt onderkend dat in voorkomend geval de gebouweigenaar/eigenaar van het datacenter (hierna: het datacenter) bepaalde gebouwmaatregelen moet treffen, en de uitvoerder van een milieubelastende activiteit/gebruiker de op die activiteit van toepassing zijnde maatregelen.

Onder het kopje "Doel en aanleiding" (blz. 117) is vermeld:

"De geactualiseerde energiebesparingsplicht verplicht de eigenaar van een gebouw of degene die uit andere hoofde bevoegd is tot het treffen van voorzieningen (hierna: de gebouweigenaar) en de uitvoerder van een milieubelastende activiteit, vanaf een jaarlijkse gebruiksgrens, om alle maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik met een terugverdientijd van vijf jaar of minder uit te voeren."

Even verderop op diezelfde bladzijde is vermeld:

"Wanneer een uitvoerder van een milieubelastende activiteit of de gebouweigenaar ervoor kiest de EML-systematiek te gebruiken om aan de plicht tot verduurzaming van het energieverbruik te voldoen, moet deze alle voor hem relevante in de EML vastgestelde van toepassing zijnde maatregelen nemen. Voor de gebouweigenaar gaat dat om de van toepassing zijnde gebouwmaatregelen (bijlage XIV) en voor de uitvoerder van een milieubelastende activiteit om de van toepassing zijnde maatregelen die zijn opgenomen in de onderdelen 1 en 2 van Bijlage VII die zien op de processen en de faciliteiten."

En op bladzijde 118/119 is vermeld:

"Vanwege de introductie van paragraaf 3.2.0, getiteld "Energiegebruik bij gebouwen" en de daarin opgenomen in artikel 3.3a van het Bal aangewezen milieubelastende activiteiten kan het voorkomen dat een gebouweigenaar die een ruimte verhuurt waar een ander milieubelastende activiteiten verricht, toch ook moet rapporteren over de (beperkte) van toepassing zijnde proces- en faciliteitsmaatregelen voor de informatieplichtrapportage. De huurder verricht de activiteit en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze maatregelen. "

Bij datacenters kan van een zodanig geval sprake zijn, waarbij onderscheid valt te maken tussen maatregelen die betrekking hebben op het Datacenter als zodanig, en maatregelen die betrekking hebben op de ICT/ apparatuur in de Serverruimte. Het kan zijn dat zowel het datacenter zelf als de gebruiker (verschillende) activiteiten verrichten en dus beiden maatregelen moeten treffen, maar dat die zien op verschillende zaken.

Voor uw Ministerie vormde dit gegeven aanleiding om recent de "Handreiking powermanagement bij datacenters" (hierna: de Handreiking), gedateerd 31 maart 2022, tot stand te brengen. De DDA heeft hieraan, samen met onder meer de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), meegewerkt. In de Handreiking wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen datacenters met eigen servers en die met servers onder beheer van klanten (gebruikers) van het datacenter. In dat laatste geval stelt het datacenter ruimte beschikbaar waar een ander - de klant - milieubelastende activiteiten verricht.

In lijn daarmee zou in de toelichting bij de wijziging van de Omgevingsregeling duidelijk(er) tot uitdrukking moeten worden gebracht dat enerzijds het datacenter zorgdraagt voor de gebouw gerelateerde maatregelen, en anderzijds de maatregelen die de gebruiker moet treffen zoals het afstemmen van de inzet van servers in serverruimte op de vraag (FE3). Duidelijk is dat alleen de gebruiker maatregelen kan treffen aan de ICT/ apparatuur in de Serverruimte. Het datacenter heeft daar geen toegang toe en heeft het aldus ook niet in zijn macht om maatregelen te treffen aan de ICT/ apparatuur in de Serverruimte en er zijn ook wettelijke belemmeringen om dat te doen (eigendomsrecht, AVG). Het kan dan ook niet anders dan dat dit een verplichting is van de gebruiker van de betreffende servers in de serverruimte (de klant) en niet van het datacenter met servers onder beheer van klanten.

De DDA verzoekt u om, in lijn met de handreiking, in de toelichting te verduidelijken dat het datacenter niet verantwoordelijk is voor het treffen van maatregelen die de ICT/ apparatuur in de (afgesloten) Serverruimte betreffen.

Wij verwijzen naar bijlage 1 voor de inhoudelijke reactie op specifieke maatregelen. In bijlage 2 is een uitleg van de technische achtergrond van datacenter en hun werking opgenomen.

De Dutch Data Center Association komt graag in contact om toelichting te geven bij de commentaren in dit document om samen tot een sluitende maatregelenlijst te komen met waardevolle maatregelen voor energiezuinige en duurzame bedrijfsvoering.

Stijn Grove,
Dutch Data Center Association

Bijlage 1 – Inhoudelijke reactie specifieke maatregelen:	4
Datacenter PH1:	4
Datacenter PH5:	5
Datacenter PH6:	5
ICT/Serverruimte FE3:	6
Bijlage 2 – Technisch kader en uitleg	7

Bijlage 1 – Inhoudelijke reactie specifieke maatregelen:

Onderstaand wordt ingegaan op de specifieke maatregelen zoals genoemd in het document van de EML-internetconsultatie.

Datacenter PH1:

Deze maatregel staat in deze versie van de EML heel specifiek verbonden aan de functie van datacenters. Echter worden UPS systemen in tal van sectoren, gebouwen en infrastructuur toegepast. Bijvoorbeeld bij onder andere ziekenhuizen, tunnels, banken en gevangenissen.

Er zijn een aantal bezwaren te noemen tegen de huidige inrichting van de maatregel. In de eerste plaats wordt niet gedefinieerd over welke soort UPS systemen het hier zou gaan. Deze UPS systemen kunnen gebaseerd zijn op batterijen, fuel cells en vliegwielen, dit behoeft daarom ons inziens verduidelijking. Daarnaast kan het uit en in bedrijf stellen van UPS Systemen grote impact hebben op componenten van het systeem zoals condensatoren en batterijen, en daarmee de levensduur.

Als laatste toort deze maatregel aan de mate van redundantie van het systeem, zo kan er een situatie zijn waarin 2 UPS'en laag belast zijn, maar wel de ruimte moeten hebben om elkaars workload op te vangen in geval van uitval. Juist datacenters die de kritieke ICT faciliteert van vele overheden, instellingen en bedrijven moeten ten allen tijden primair continuïteit kunnen garanderen.

Daarnaast bestaan er situaties waarin UPS systemen tijdelijk laag belast zijn in het vooruitzicht van uitbreiding. Het is daarom het advies om in de technische randvoorwaarde op te nemen dat een laag belaste UPS uit bedrijf wordt genomen of in 'Hot Standby' wordt geplaatst op het moment dat deze niet als back-up dient voor een bestaand systeem.

De definitie van de controle is hierbij ook van groot belang. Wekelijkse grote controles aan UPS-batterijen kan de haalbaarheid van de maatregelen wat betreft terugverdientijd aantasten.

Datacenter PH5:

De haalbaarheid en scope van deze maatregel kunnen vergroot worden door de tekst en maatregel te veranderen van een frequentieregelaar naar een vermogensregelaar. Een dergelijke vermogensregelaar maakt frequentieregeling maar ook andere energiebesparende toepassingen mogelijk.

In de omschrijving van doelmatig ontstaat onduidelijkheid omdat CRAH-units, zoals beschreven in de maatregel niet beschikken over de in het doelmatig onderhoud beschreven condensor en verdamper. Hierdoor ontstaat de verwarring dat het zou gaan om CRAC-units die beschikken over een eigen koelcircuit.

Datacenter PH6:

Deze maatregel lijkt een aanvulling te zijn op maatregel PH5. Ook hier zou de bewoording vermogensregelaar meer van toepassing zijn dan frequentieregelaar. Daarnaast lijkt deze maatregel niet toepasbaar te zijn op een zelfstandig moment aangezien het volledig vervangen van CRAH-units ten behoeve van het toepassen van een frequentieregelaar niet binnen het verwachte tijdsbestek terugverdiend kan worden. Voor deze maatregel zou dus een natuurlijk moment moeten gelden wanneer de zaalkoelers van het datacenter vervangen moeten worden.

ICT/Serverruimte FE3:

Deze maatregel heeft betrekking op de ICT-apparatuur in ICT/Serverruimtes of de ICT-apparatuur van klanten die gestald zijn in een colocatie datacenter. In de uitwerking van maatregelen per doelgroep en handreiking bij de implementatie dient duidelijk te worden gemaakt dat de ICT-beheerder die eigenaar is van de server omgeving, geacht wordt de maatregel uit te voeren, omdat alleen diegene bij machte is om aanpassingen te maken in de ICT-omgeving. Een datacenter heeft technisch noch juridisch de mogelijkheid om ICT-apparatuur te beheren van klanten die gebruik maken van de datacenter faciliteiten.

Dit is consequent met het splitsen van de energiebesparings- en informatieplicht in de Omgevingswet. In de voorlichtingsbijeenkomsten voor gebouwde omgeving samengevat als: - *Degene die energie gebruikt heeft de energiebesparingsplicht - Degene die gelegenheid biedt tot het gebruiken van energie heeft de informatieplicht.*

Dit principe is reeds uitgewerkt in de RVO *Handreiking powermanagement bij datacenters*. Bij dit sector initiatief hebben de colocatie datacenters aangegeven de klanten te informeren over deze verplichting en informatie te verzamelen en ter beschikking te stellen over de uitvoering. Dit is nader uitgewerkt in een standaard *Energie Efficiency Verklaring (EEV)*, waarvan het model is opgenomen in de handreiking. Om verdere misverstanden in het toezicht te voorkomen is het van belang om het bovengenoemde principe voor de rolverdeling tussen verhuurder en huurder ook expliciet van toepassing te verklaren op de datacenter colocatie situatie, waar er evenzeer sprake is van een verhuurder – huurder situatie.

Naast de genoemde *Handreiking powermanagement bij datacenters* is er door RVO een technische handreiking opgesteld voor deze erkende maatregel in samenwerking met server fabrikanten en leveranciers van virtualisatie oplossingen, de *Happy Flow Manual*. Het is van belang dat deze informatie eenvoudig ontsloten wordt op de plekken waar informatie over de erkende maatregelen worden gedeeld door de overheid.

Tenslotte is uit de praktijk bij de uitvoering van deze maatregel gebleken dat er ook nog oudere servers zijn die geen functionaliteit van powermanagement bieden of waarvoor een extra licentie moet worden aangeschaft om deze functie te kunnen aanpassen. Bij de randvoorwaarden zou daarom kunnen worden toegevoegd; *powermanagementfunctie is vrij beschikbaar.*

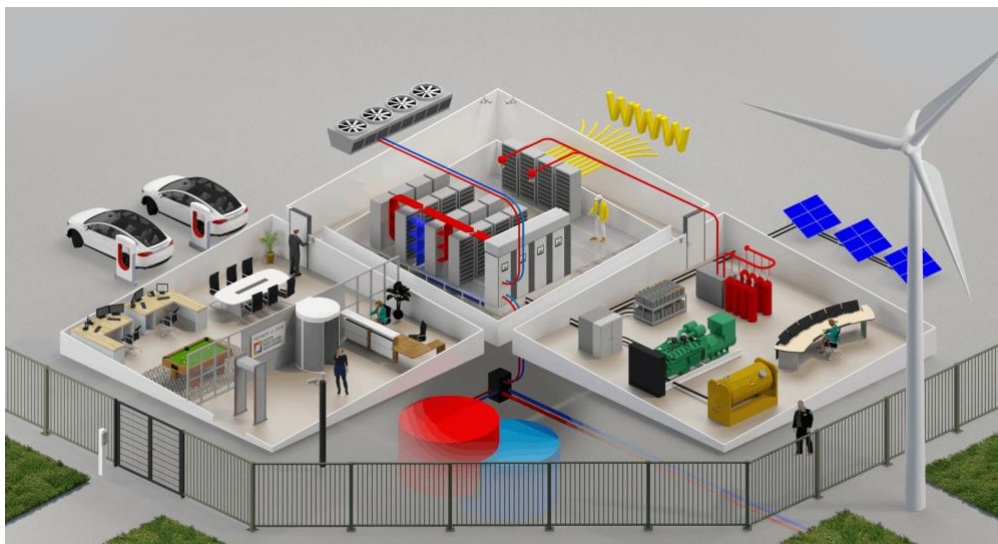
Bijlage 2 – Technisch kader en uitleg

Er bestaan verschillende typen datacenters: datacenters waarin alleen apparatuur staat van de eigenaar/hoofdgebruiker van het datacenter en datacenters waarin apparatuur staat van de eigenaar van het datacenter zelf en apparatuur van haar gebruikers. Laatstgenoemde datacenters kennen twee partijen: de beheerder van het gebouw en verschillende installaties daarbinnen die deze in gebruik geeft (en zelf ook apparatuur kan hebben staan in het gebouw), en één of meer klanten, die vervolgens gebruik maken van de “white space” om hun eigen servers neer te zetten.

Een dergelijk datacenter levert datacenter-diensten aan haar klanten tegen een marktconforme vergoeding en biedt serverruimtes aan de klant(en) van het datacenter. De klanten plaatsen, installeren en configureren op hun beurt ICT-apparatuur in deze ruimte. Die ICT-apparatuur kan bestaan uit servers, maar vaak ook andere ICT-apparatuur. Deze datacenters hebben geen inzage of bemoeienis met die apparatuur. De diensten bestaan uit het bieden van stroom, koeling en klimaatbeheersing alsmede de mogelijkheid om te verbinden met verschillende partijen. Het datacenter onderhoudt de infrastructuur die daarvoor nodig is. Op deze manier kunnen zijn klanten beschikken over noodzakelijke voorzieningen die anders in eigen faciliteiten zouden worden opgesteld, tegen hogere kosten en lagere energie efficiëntie.

Klanten plaatsen hun eigen apparatuur in de door het datacenter beschikbaar gestelde ruimtes: “white space”. Al deze ruimtes zijn fysiek afgesloten, in een cage, cabinet of zelfs gehele ruimte. De gebouweigenaar/eigenaar van het datacenter (hierna: het datacenter) heeft, noodgevallend uitgezonderd, geen toegang tot de ruimtes, en voorziet ook niet in klant-specifieke infrastructuur binnen deze ruimtes. Stroom en eventuele verbindingen worden geleverd tot aan een demarcatiepunt aan de buitenkant van de ruimte, waar klanten/gebruikers vervolgens hun eigen apparatuur van binnenuit op aansluiten. Het datacenter heeft, behoudens noodgevallend, geen fysieke of digitale toegang tot de in de ruimtes opgestelde apparatuur; dit is één van de uitgangspunten van de gebruiksovereenkomst die het datacenter met zijn klanten sluit.

Het datacenter kan geen invloed of controle uitoefenen op de apparatuur van zijn klanten. ICT-apparatuur in eigen beheer kan wel als zodanig gecontroleerd worden. Het datacenter kan de apparatuur van de klant/gebruiker niet beïnvloeden.

“Commerciële datacenters bieden klanten ruimte om hun IT apparatuur te plaatsen in de serverruimte”

Datacenter - Klant

Er is een duidelijke technische scheidslijn van waar de faciliterende rol van het datacenter stopt en de verantwoordelijkheden, en daarmee rechten, van de klant beginnen. Het datacenter heeft uitsluitend een faciliterende rol in het leveren van koeling/klimaatbeheersing en elektriciteit. De gebruiker bepaalt zelf hoeveel elektriciteit nodig is (power management). Het datacenter heeft geen enkele zeggenschap of invloed daarop. Er is ook geen sprake van een technische verbindingen van systemen of installaties.

Een datacenter heeft het dus niet in zijn macht om een energiebesparende maatregel door te voeren op de apparatuur/software van zijn klant/gebruiker. Het datacenter heeft daar eenvoudigweg geen toegang toe. Zijn domein is beperkt tot de faciliteiten die hij levert. Het is inherent en evident aan het zakelijk model van datacenters dat het datacenter geen enkele zeggenschap heeft over de ICT-apparatuur alsmede fysieke en digitale processen van de klant/gebruiker.